Ч. 184 (11.437). Львів, субота 18. серпня 1928. Pocztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік XLIV

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 3 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Віднова лібералього руху.

Львів, 17. серпня 1928.

Увесь повоєнний період в Европі знищеній війною, наповнений тоскітною домашніх війн, звязаний версайським трактатом, пригніч ній матеріяльними злиднями, роздертій міжнародніми й міжнаціональними незгодинами, в Европі, обнятій сумерками, — разом з упадком її передового становища розпочався упадок демолібералізму. Усе, що висунула французька революція, усе, що здійснив XIX вік у сфері суспільно-політичній, всі ключі індивідуальної й національної свободи, особистої й громадської еволюції, все те захиталося. Демоліберальний, парляментарний устрій, який після війни поширився у деяких країнах в дуже короткому часі „перестарівся".

З усіх усюдів загомоніли голоси, що — мовляв — маси не доросли до того, щоби кермувати своєю долею; що вони є наївні і легковірні, як діти; що на їх рішення впливає складна й демагогічна пропаганда; що фрази грають у них більшу ролю, як факти; що парляменти стають стовпищем і гордійським вузлом перехрестних інтересів; що лібералізм і демократія не є пригожі для створення фінансової стабілізації; що вони не дають забезпеки нації й державі, що до парляментів входять революціонери, які використовують законодат. установи для підготовки перевороту й революції.

Такі й їм подібні аргументи промовляють проти демократії, роблять її непрактичною, а то й шкідливою. Такі й їм подібні думки були є вихідною точкою всіх диктаторських змагань і всіх диктатур, відкови й відбудови деспотизму й тиранії в Европі. А наслідок того такий, що сьогодня майже половина европейського населення стогне під ярмом деспотизму. А і в тих країнах, де ще істнує демоліберальний устрій, міліони громадян зітхають до диктатури. У вільних країнах, в Німеччині, Франції, Англії, тисячі робітників тужать до тзв. диктатури пролетаріяту, в інших країнах ідуть змагання завести фашистівський лад. Ці протидежні соціяльно змагання мають одну мету: обмежити й здавити свободу одиниць і поодиноких верств та підчинити народ „сильній владі."

Лібералізм і демократія, що поставили Европу на передове місце в світі; що створили були величезні духові й матеріяльні вартости; що піднесли соціяльно принижені верстви на рівень горожанської рівности; що з історичного забуття видобули пригнічені народи; що багатьом із них дали волю й державну самостійність, — сьогодня є проскрибовані в Европі. Цікаво, що віра в доцільність і спасенність демократії, вмираючи в Европі, буйним квіттям розцвітається в Америці. Там, у великій заокеанській республиці, віра в демократію є глибоко вкорінена, догматично трівка. Демократія дала Америці велич, славу і багацтво та зробила її регулятором усіх світових справ й інтересів. Демократія, зрівнюючи всіх громадян у правах й обовязках, піднесла вартість кожної одиниці, дає змогу кожному громадянинові шляхом голосування й виборности висловлювати свою думку, безпосередньо й посередньо переводити потрібні реформи, боротися за працю, хліб, культуру і свободу. В деспотичних країнах людина, цілі кляси, а нераз і народи, є лише бездушним матеріялом в руках тиранів або горстки розреклямованих амбітників і карієровичів. Війна, яка увільнила Европу від коронованих самодержців, на місце позбавлених престолів тиранів поставила диктаторів, які насиллям панують над міліонами людей від Атлянтійського до Тихого Океану.

Проти лібералізму і демократії виступають всі форми старої й нової реакції: фашизм і більшовизм та монархізм у всіх комбінаціях. Єдиним організованим оборонцем демократії є соціял-демократизм. Комінтерн в Москві і Велика Фашістівська Рада в Римі є кермуючими осередками й заборолами деспотії й тиранії. Помічником Комінтерну є Крестінтерн. Зелений (аграрний) рух, який в останніх часах почипає набирати міжнародньої закраски, та християнсько-суспільний рух у всіх країнах, не мають міцного суспільно - політичного устроєвого стрижня. Вони, відповідно до краєвих відносин, хитаються між поміркованою демократією і конституційним монархізмом, а то й деспотією. На оборону демократії в останньому часі виступив її творець: лібералізм. В початках липня відбулася в Льондоні конференція англійських лібералів з участю представників европейського лібералізму з 18-ти країн. Льойд Джордж, ініціятор і керманич тієї конференції, ось так означує завдання лібералізму: **Поняття „лібералізму" означує в цілому світі боротьбу за таку демократію, яка є вільна від тиранії деспотів усякого роду — без огляду на те, чи вони є короновані, чи некороновані.**

Лібералізм, який вважали вже мертвим і похованим, відроджується наново і намагається з льокального, краєвого, ввійти в універсальне, інтернаціональне русло, щоби привернути демократії належне становище в суспільно-політичному устрою та з успіхом протиставитися всім противникам демократизму — з права і ліва.

Осуджування демократії стало тепер модою. Вона дійшла і до нас, захоплюючи всяких суспільно-політичних анальфабетів і мусолінівських покидьків. Вона починає ширитися серед повоєнного покоління, яке з одного боку вгинається перед переходовою силою деспотії, а з другого стає безрадною перед складними питаннями соціяльного й політичного характеру, які на порядок дня висунуло повоєнне життя. В своїй обмежености й наївности, з прекрасної далечини подивляючи „успіхи" правої чи лівої деспотії, воно схильне в тиранстві, в режімі „сильної руки" шукати пластру на болі і рани сучасности. Це не самообман безрадних, змотеличених або „простолінійних" людців. Єдино демократія, організований рух найширших українських мас, покликання їх до праці, творчости і боротьби може пхнути вперед справу нашого визволення.

Похорон С. Радіча.

(Від нашого кореспондента.)

Загреб, 12. серпня 1928.

Чи є можливість в короткій кореспонденції намалювати величаву картину хорватського народнього здвигу, картину безмежної любови і навіть побожности до тлінних останків свого вождя? Нема! І тому мушу вихоплювати окремі менти, а місцями лише давати загальний погляд, схоплювати загальне вражіння.

Від дня смерти до сьогодні труна стояла у салі Селянського Дому і тисячі народу на протязі дня і ночі приходили, щоби клянятись перед нею. Тихо, побожно зі сльозами на очах посувалася людська лава у відчинені двері, роставала, але не зменшувалася.

Похорон! Пригнічують і жалібно настроюють собою чорні прапори. Вони скрізь — на будинках, вікнах, у руках людей. Сповили все собою і закутали у важку жалобу.

Нарід! Скільки його? Ніхто не знає. Сотні тисяч. Чотири години проходять у рівних лавах всі делегації перед труною, чотирі години тягнеться прощання з великим покійником і віддання йому останньої пошани. Всі племена, всі зодяги всі типи Хорватії, Словенії, Боснії, Далматії, всіх тих країн, того „преко", що було колись під Австро-Угорщиною, віддавали останню почесть свому вождові. Чоловіки, жінки, діти. Селяни, робітники, інтелігенція. Безліч прапорів, безліч музики, але все урочисто, у найбільшому ладі і повазі без одного поліціянта, без урядових осіб. Це не юрба, не натовп цікавих, лише глибоко засмучені діти свого передчасно загинувшого духового батька.

Лише королівський заступник-генерал і двох селян зі серця Сербії, з Шумадії. Ці два представники сербських селян прибули самі від своєї організації, котра співчувала ідеї С. Радіча і їх щиро приняли у свій гурт. Більше нікого з Білгороду і Сербії, бо провід Селянсько-демократичної Коаліції відкинув усякі привітання з Білгороду і не бажав бачити делегацій ні від кого, з ким булоб звязане почуття про сербський централізм. Не приняли навіть делегації від Хліборобської Партії, яка разом з хорватською коаліцією була в опозиції, але котра після збойкотування хорватами Скупштини, не перестала брати участи в її засіданнях, дармо, що зберегла становище опозиції.

Півтори тисячі вінців! Від великого срібного з золотими прикрасами від короля до тернової корони, сплетеної селянською рукою. Всі вони лягли на могилі С. Радіча.

„Був ти некоронованим королем народу свого. Але що я сказав! Некоронованим? Та хібаж ти не носив сорок літ корони, тернової корони?"... Такі були слова д-ра Мачека. І тому що він носив на своїй голові не золоту прикрашену діямантами, а тернову корону на котрій сяли рубіни його власної крови, сьогодні відбулися його похорони, котрих не мав ні один король у цій землі...

В. Анський.

Конґрес Соц. Інтернаціоналу в Брюсселі.

(Інформації від учасника конгресу.)

Від 5. до 11. серпня в столиці Бельгії Брюсселі відбувся конгрес Соціялістичного Інтернаціоналу. На конгресі було присутних 600 делегатів, що представляли 34 соціялістичні партії з 29 держав, (разом понад 7 міліонів організованих партійців). В межах конгресу відбулися також жіноча міжнародня конференція, інтернаціональна конференція в справах виховання, конференція правників-соціялістів, пресова конференція та конференція в справах робітничої туристики.

В конгресі брали участь делегати від української соціялдемократії — О. Безпалко, О. Бочковський, І. Мазепа, а також, як гості були присутні О. Когут і М. Стахів з Галичини, як представники соціялістично-радикальної партії. Конгрес ухвалив резолюції у таких головних питаннях: 1. Світова політична ситуація та міжнародній робітничий рух; 2. Мілітаризм і розброєння; 3. Проблема колоній; 4. Економічна ситуація повоєнної доби та економічна політика робітничої кляси.

Цей конгрес не порушував проблем Сходу Европи (СРСР), бо вже на попередньому конгресі в Марселі 1925 року відношення Соціялістичного Інтернаціоналу до політики московських більшовиків було поставлене цілком ясно.

У маніфесті цього конгресу в Брюсселі про Схід Европи між іншим сказано ось що: „Продовження економічної кризи на одинацятім році революції показує, що диктатура терористичної меншости гальмує розвиток продукційних сил країни і одночасно не дає змоги робітничим масам Радянського Союзу обороняти свої інтереси та тримає пригноблені народи під своїм пануванням".

У звідомленнях, предложених конгресові Інтернаціоналу в Брюсселі, що вийшли трьома мовами — англійською, німецькою та французькою (книга 400 сторінок друку), находимо про сучасне положення України таке:

„Положення України в державно-правному, політичному та культурному відношенні дуже скомпліковане та незадовольняюче. Український народ вже перед війною, коли він находився почасти під російським пануванням, а почасти під австро-угорським, примушав до політичного й культурного самоозначення. Підчас потрясень та переворотів повоєнної доби здавалося зразу, що Україна також досягне національного визволення. Але український народ ще й тепер розірваний на чотири частини: одна — східно-галицька приділена до Польщі, друга, як Українська Радянська Республіка прилучена до Радянської Унії, третя в Буковині та в Бесарабії належить до Румунії а четверта — Карпатська Русь приділена до Чехословаччини. Такий стан примушує, що українська соціялдемократія мусить вести свою боротьбу за політичні й соціяльні права в чотирох ріжних державах. В Польщі та в Румунії, де українці, як нація, позбавлені всякого права, йде боротьба за політичні та культурні права проти польського й румунського панування. На Радянській Україні хоч в справах культурних існує до деякої міри автономія, але боротьба проти більшовицької диктатури [illegible] передусім проти чужого [illegible] України [illegible] деться під владою [illegible]".

Цікаво зазначити, що [illegible] партії [illegible] соціялістичної [illegible] [illegible], який не [illegible]

тернаціоналу в Марселі був проти внесення українських соціядемократів, що до констатування факту окупації Росією українських земель, тепер на Брюссельському Конгресі в плєнарному засіданні заявив слідуюче:

„Національний рух українців та білорусинів, який звичайно розглядають, як внутрішню політичну проблєму польської або якоїнебудь іншої держави в дійсности є великим історичним фактом, якого наслідки одного прегарного дня виявляться далеко за польські границі на цілий Схід".

В приводу заяви української соц.-радикальної партії до Соціялістичного Інтернаціоналу за приняттям її в склад Інтернаціоналу Виконавчий Комітет Інтернаціоналу напередодні конгресу ухвалив таку постанову:

„Виконавчий Комітет Соц. Інтернаціоналу з радістю констатує початки організації соціялістичних сил серед українського народу в Польщі. Вик. Ком. теж вітає звернення української рад.-соц. партії до Роб. Соц. Інтернаціоналу. Вик. Ком. пропонує секретаріятові Роб. Соц. Інтернаціоналу зібрати потрібні інформації про цю партію і представити найближчому засіданню Вик. Комітету в цій справі доповідь".

По шкільному плєбісциті.

Шкільні містерії в Рогатинщині.

В другій половині липня ц. р. одержали деякі села рогатинського повіту рішення Львівської Шкільної Кураторії у справі деклярацій, внесених українськими громадянами з домаганням увести українську викладову мову в місцевих народніх школах. В тих селах населення є майже виключно українське і здавалося, що рішення Кураторії буде прихильне і що з початком шкільного року наука в народніх школах тих сіл відбуватиметься в українській мові. Однак рішення Краєвої Шкільної влади показалися в усіх випадках відмовними, так що навчання в тих школах останеться і на далі польським, або як поляки кажуть, утраквістичним.

Практика львівської Кураторії давно знана і завжди однакова. Однак та безцеремонність, з якою вона тепер поступає є справді подиву гідна. В селах як Чесники, Потік, Підмихайлівці, Саистільники, Бабухів, Демянів, Помонята, Конюшки, Дібринів, у яких всіх докупи є до 30 дітей латинського обряду, а до 1000 українських, яких всі родичі внесли деклярації за українською викладовою мовою, затвердила шкільна Кураторія утраквістичні школи, опираючися на тім, що в кождім з тих сіл знайшлося по 20 деклярацій за польською мовою навчання.

Але не тільки ця містична скількість польських деклярацій є причиною утраквізації українських шкіл. У селах, в яких не впливула ні одна декларація з домаганням польської мови, а навпаки впливула потрібна скількість деклярацій за українською мовою, Кураторія радить собі інакше. Вона просто уневажнює відповідну скількість українських деклярацій (!) і тоді рішення на введення польської мови звучить так, що в даній школі нема 40 дітей, яких родичі бажають вчити свої діти по українськи. І так: у селі Задниє із 35 українських деклярацій за 41 дитину Кураторія зовсім безпідставно уневажнила 6 деклярацій, а залишила важними тільки невистарчаючих 35. Польських деклярацій не було ані одної. Так само в селі Виспа викреслила Кураторія 15 українських деклярацій на всіх 40 за 54 дітей і таким чином також зробила це число невистарчаючим для введення української мови навчання.

Та й це ще не все. Бож є ще перепис населення з 1921 р., в якому українці не брали участи, а на який у своїх рішеннях можна покликатися. І так: у селі Ганівцях і Желиборах, в яких нема ні одного латинника крім дідича в Желиборах і де не внесено потрібної скількости польських деклярацій, а тільки виключно українські, затвердила Кураторія утраквістичну школу тому, що після перепису населення з 1921 р. у тих громадах нема навіть 25 проц. українського населення.

Покривджені села внесли рекурси проти тих крайно безправних рішень Кураторії. Про досить цікаві речі довідалася громада Підмихайлівці, яка вислала свою делєґацію до Кураторії, щоби справдити і провірити підозрілі польські деклярації. Тій делєґації відчитав представник Кураторії підписи на деклярація́х за польською мовою. І показалося, що були це імена поляків, які колись перед кільканадцяти літами жили в Підмихайлівцях і або вже давно повмирали, або ніхто не памятає, куди зі села вибралися. Ані одного підпису на тих деклярація́х не було від чоловіка замешкалого у Підмихайлівцях, тільки одна декларація за невідому скількість дітей була підписана правдивим підписом польського священика, який вимагав уведення польської мови навчання... для кого? Та невже для... дітей?

Очевидно, що і підписи на польських деклярація́х сіл мусіли бути сфіксовані. Такі то містерії діються на тлі шкільного плєбісциту розуміється нетільки у Рогатині. На таких підписах опираються і всі инші рішення шкільної Кураторії і в такий спосіб „законно" переводиться утраквізацію українських шкіл. Це тільки зразок.

Всі українські діти до української школи! — Хто минає рідну школу і посилає дитину до чужої школи, той ворог своєї дитини й української нації!

Виправа на церкву.

(Допис з м. Вишгородка, кременецького повіту).

В одному з останніх чисел „Діла" подали ми у новинках коротку замітку про виправу польських кольоністів і осадників під проводом свого ксьондза на православну церкву в містечку Вишгородку. Нині містимо докладний опис цілої події, написаний одним з волинських громадян, що зібрав інформації на місці. Коментарів до того опису не треба ніяких. Подія мала місце в день зїзду польських леґіоністів у Вильні та в перших тижнях урядування нового волинського воєводи Юзефського, б. „українофіла". Але перейдім до допису. Він звучить:

Пишу під тяжким враженням події, яка трапилася у нашому Вишгородку. Ото минулої неділі, себто 12-го серпня, вночі, так між 3—4 год. ночі наше тихе місточко було сполохане страшним криком і дзвоном на трівогу. Люди, що перед святою неділею спали довше, ніж у будний день, посхоплювалися та повибігали надвір. Що таке? Чого дзвонять на трівогу, чого кричать „ратуйте"?... Виявилося, що натовп поляків — осадників, не тільки доокола́чних але навіть з так далеких місцевостей, як зпід Вишнівця, з возами, на конях і пішки, з жінками і дітьми, числом 200—300 душ прибули до нашого місточка і обсадили церкву та дім нашого священика. Вдерлися навіть до хати священика, розбудили його і, погрожуючи вимагали від нього церковних ключів. „Давай, попо, ключі, бо то наш костел, а ми хочемо в ньому молитися"... Священик, о. Закидальський, даремно успокоював розюшену юрбу, щоб ішла собі, що за ключами треба приходити в день, а не в ночі, що нарешті в нього нема ключів, а в старости... Юрба, якою проводив ксьондз Зентара, не розходилася, лише вимагала ключів, погрожуючи о. Закидальському і знущаючися над ним. Привели також і церковного старосту і церковного сторожа, погрожуючи й їм, аби віддали ключі церковні... А тут ніяк не можна було крикнути через вікно, щоб подати вістку на село до людей, бо під кожним вікном стояла сторожа від напасників. Нарешті вдалося якось вирватися з хати наймичці, яка й наробила крику на все село. Першим почув крик селянин Форштей і побіг до дзвіниці, щоби задзвонити на трівогу. Мотузки від дзвонів були повідрізувані, через те він мусів лізти аж до дзвонів. Не вспів він разів зо два бамкнути, як його стягнули на землю і розрубали голову рискалем, а може й шаблею. Але проте пішов уже по цілому місточку голос, розбуджений народ вмент збігся весь на ратунок до священика і до церкви. Жінки й діти з юрби напасників повтікали першими, але чоловіки, які були навіть узброєні, почали ставити опір. Тоді тільки на місці зявилася поліція (постерунок у Вишгородку є!) і почала розганяти перше наших селян, але ті заявили, що вони тільки тоді розійдуться, коли з міста геть заберуться напасники. От-тоді хтось з напасників вистрілив і тяжко ранив Н. Рудяницького, молодого свідомого нашого громадянина... Тисячний натовп затримав холодну кров і не кинувся на юрбу напасників, з якої стріляли...

Починаючи з 1922 р. — це вже третій раз поляки роблять спробу відібрати від нас нашу церкву, але такого нападу ще не було. На цей раз поллялася кров, маємо мученика... Коло 5-ої години рано віднесено вмираючого до дому і відправлено над ним маслосвятіє... Тисячний натовп заповнив подвіря й вулицю. Всі були обєднані одною думкою, одним поважним настроєм.

На гук дзвонів позбігався народ і сусідніх сіл — Влашинець, Вetірного, Лопушної... Коло 12-ої години дня приїхав повіт. староста і поліц. комендант на допит і розслідування.

Все це я передав коротко, як було, не роблючи жадних висновків. Нехай їх зроблять самі читачі...

Кременецький.

„Українська Громада" у Франції.

Париж, серпень 1928.

Пятий рік минає, коли у Франції появилась масова українська еміграція, що повстала з боротьби українського народу за своє національне визволення. Здавалося, що тут, на вільній територі французької республики, українська еміграція зеднається в одну українську сімю-родину для продовжування боротьби за волю і права нашого народу, для культурно-просвітної діяльности, для взаїмної допомоги і т. д. Але й тут внутрішні сварки, незгода, непорозуміння один другого, партійний шовінізм, ріжні політичні орієнтації, а вкінці ріжні політичні платні агенти стоять на перешкоді нашому обєднанню для загально-національної праці.

Щоби хоч в частині покласти край тим міжусобицям та оминути те лихо, „Українська Громада" у Франції постановила звернути ще більше увагу на зєднання нас, як українських громадян для наших загально-національних і культурно-просвітних справ.

Не ми, еміграція, будемо рішати про долю України, про те, який устрій буде мати наша визволена Батьківщина. Наше завдання, як еміграції, інформувати чужинців про наші визвольні змагання, ознайомлювати їх з нашою історією і культурою, висвітлювати дійсний стан нашого народу на Батьківщині, набирати знання і т. д. щоб, коли прийде час вертати до дому, не прийти з порожними руками. А коли ми це виконаємо, то зробимо хоч в частині наш обовязок перед нашою Батьківщиною.

Нікому не забороняється займатися політикою та ріжними політичними доктри-

ІНЖ. ПАВЛО ДУРБАК.

Табор новиків у Підлютім.

II.

Неділя. Встав я рано, щоб побачити табор зрання. Коло год. 6.30 зачинає табор оживати. То один вибіжить, то другий, чути діточі голоски. Показуються діти зі щітками, обуву чистять. Почистивши обув, з ручниками і милом, декотрі зі щіточками до зубів біжать до Ломниці митися. Ті, котрим служба визначена, замітають майдан, або пішли до їдальні лад робити. Свисток. Збірка. Піднесення прапора та відспівання молитви. Вдарив дзвін у церковці, що на майдані. Це мітрат о. Войнаровський Службу Божу править. Потягнулися новики до церкви. Співаки виділилися, позіхали на хори і понеслася пісня-молитва з діточих усточок, благаючи у Всевишнього кращої долі для Батьківщини. Чудовий хор. Заслуга це п. Іваненка, котрий попереднього ще року богато труду собі завдав, щоб його вишколити.

Скінчилася Служба Божа. Вийшли ми з церкви, а тут сотня пластунів з табору на Соколі зі своєю старшиною надтягнула. Душа раділа дивитися на той цвіт молодий — надію нашу! Уставилися в ряди. Верховному Отаманові старшина звіт здає. Ударив знова дзвін. Це о. Лициняк Службу Божу для старших пластунів править. Виповнилася пластунами церковця по береги. Прийшли і гості, котрі ніякого року Підлютому не спроневірилися. Співає знову хор.

По Службі Божій пластуни і новики зі своєю старшиною уставилися в їдальній салі. Має бути пластове свято. Потягнули і ми. Довідуємося, що о. крилошанина Лициняка за його великі заслуги для Пласту Верховна Пластова Команда іменувала „Добродієм Пластового Уладу" і сьогодні мається йому вручити відповідну грамоту та відзнаку. Виступив Верховний Отаман, підніс заслуги о. крил. Василя Лициняка для Пластового Уладу та візвав секретаря Головної Команди відчитати дотичну грамоту. Виступив старий пластун, кремезний молодець, лісовий чорт, поклонився, читає грамоту: „За заслуги коло розвою Пласту.. Добродієм іменують." Відчитав. Почепили відзнаку. „Слава!" — тричі крикнули новики, „Слава!" — тричі гукнули старші пластуни.

Успокоїлося. Верховний Отаман командантові табору новиків о. Бучацькому виступити повелівае. Виступив о. Бучацький, змішавшись, думав, що промову треба говорити до о. крилош. Лициняка, а він не приготовився, бож йому ніхто про це не згадував... Та як приказ говорити промову — треба говорити. От і поручає він табор дальшій печаливій опіці о. крил. Лициняка. О. Лициняк усміхається. Скінчив о. Бучацький промову, виступає Верховний Отаман: „За заслуги коло розвою Пласту Головна Команда іменує о. Бучацького „скавтмайстром. Опісля взиває старшину Головної Команди відчитати дотичну грамоту. Грамоту відчитано. „Слава!" — тричі крикнули новики, „Слава!" — тричі гукнули старші пластуни. „Сильно, красно, обережно, бистро!" — пластовим окликом закінчилося свято.

Молодь розбрилась по майдані, витаючись, гуторячи, попиваючи чай та закусуючи хлібом. Старші засіли коло стола, чай, какао чи каву попиваючи. Засів коло стола о. мітрат Тит Войнаровський, великий приятель молоді, відзначений вже давно почестю її Добродія, бо йому завдячує богато і Пластовий Улад і табор на Соколі і табор новиків. Засів о. крил. Лициняк, засів д-р Вербенець, головний лікар Пластового Уладу і Добродій молоді, засіли й інші заслужені працьовники коло розвою Пласту, засіли й зовсім незаслужені, от як моя особа і пішла свобідна гутірка про будучність Пласту, про те якби цю установу закріпити й поширити. Богато плянів снувалося: і будова великої салі на Соколі, й електричне освітлення, і водопроводи, і будова табору для новиків... Надією на кращу будучність серця всіх були переповнені.

В годині 1. в полудне попрощав я табор новиків. Діла мої не дозволили мені звидіти табор пластунів на Соколі. Та віїхав я покріплений надзвичайно на душі, бо бачив висліди тихої, невсипущої роботи одиниць, що не жадні слави — дійсно посвятили себе праці коло розвою і виховання нашої молоді. Дяка народу нехай їм буде за це.

намп, але нехай по робиться поза межами „Громади" і не є її імени; нашою метою повинно бути загальне добро нашого народу, бо для нас Нація понад усе! Тому менше сварні, лайки й менше сектанства, які приносять нам тільки шкоду, а більше гуртової праці!

Таке завдання поклала собі „Українська Громада" у Франції пять років тому назад при своїм заложенні і дальше продовжує свою працю в тому самому напрямку.

Загальні збори „Української Громади" у Франції, що відбулися 21. липня 1928 р., звслухавши доклад голови „Громади" І. Отасова про діяльність Ради, з повним задоволенням ствердили оздоровлення атмосфери, що прийшло головним чином після вибуття з „Громади" п. Шаповала і його ближчих прихильників, які намагалися накинути Громаді свій суто партійний напрямок.

Рада „Української Громади" у Франції подає до загального відома, що помешкання „Громади" отворене що суботи (адреса помешкання: 27, Бульвар Лятур Мобург, Париж 7, метро Лятург Мобург) від 8 години вечером до 12-ої години в ночі. Там можна користуватися українськими журналами, набувати і замовляти українську пресу, книжки, національні відзнаки, листівки і т. п. Гра в шахи, доміно. Вхід для всіх свобідний. Не-члени „Громади" при вході в помешкання „Громади" складають (коли нема окремої постанови Ради) два франки на витрати (за помешкання і т. п.). В зимову й осінню пору помешкання „Громади" буде отворене що-неділі пополудні від 2-ої години. Там можна подавати заяви про вступ до „Громади", також даються всі інформації, звязані з нашим еміграптським життям. В найближчому часі при „Громаді" засновується артистичний гурток. Хто бажав би приняти в ньому участь, нехай зголоситься до секретаря „Громади".

Велике свято Гуцульщини.

Відслонення відновленого памятника Тараса Шевченка в Косові.

Перед війною Гуцульщина вшанувала память Кобзаря України в цей спосіб, що поставила йому памятник у Старім Косові. Відкриття памятника відбулося саме перед вибухом світової війни (19. липня 1914 р.) і на тому святі зібралися були непроглядні маси народу. Та в 1921 р. рука сусідського жовніра ушкодила бюст поета і щойно в цім році комітет, зложений з делегатів усіх українських установ у Косові і довколичних читалень, занявся відновою памятника й уставленням погруддя поета, яке виконав артист-різьбар Андрій Коверко.

Саме свято відслонення памятника відбулося дня 5. серпня 1928 року при великому здвизі населення Косівщини. Свято розпочалось Богослуженням в церкві на Москалівці, яке відслужили декан о. д-р Лев Скобельський при участи о. ректора Паньківського й о. Олексія Волянського. Тимчасом надходили делегації з ріжних сіл, які уставлялися до походу. Похід упорядкували пп. Стефан Григорців і Михайло Березовський. В поході йшли поодиноко установи, а перед кожним відділом делегат даної установи ніс вінець. На чолі походу йшла музика читальні „Просвіти" ім. Павлика з Косова з прапором. Похід перейшов улицями Косова попри суд під памятник Шевченка у Старім Косові.

Під памятником зібрались великі маси населення Косівщини. Свято відслонення отворив голова Комітету д-р Петро Рондяк промовою, а потім відслонив памятник. Памятник був прислонений національним прапором, а по відслоненню памятника національний прапор піднявся в гору і замаяв над памятником. З грудей кільканадцятьтисячної маси народу роздався трикратний оклик: „Слава!" Потім виголосив промову посол станиславівського округа й Косівщини Дмитро Палїів. По промові пос. Палієва відпоручники поодиноких установ виголошували привіти і складали вінці. І так: д-р Рондяк зложив привіт і дубовий вінець під памятником від Народнього Дому, Микола Лепкалюк теж дубовий від філії „Просвіти", Михайло Куриленко терновий від Кружка „Рідної Школи", Марія Григорцева калиновий від філії „Союзу Українок", д-р Петро Прибитківський з ріжних збіж від Повітового Союзу Кооператив, д-р Боднар від читальні „Просвіти" ім. Павлика, Михайло Богоніс від читальні „Просвіти" ім. Франка в Москалівці, селянин Василащук вінець з цвітів від читальні „Просвіти" в Шешорах, а селянка з Шешор вінець у формі тризуба від т-ва „Луг" в Шешорах, сокілка від тов-а „Сокіл" в Кутах, а Маруся Билюківна від гуртка пластунок в Косові Свято закінчив голова комітету д-р Рондяк і запросив зібраних на фестин. Загально свято відбулось незвичайно величаво й у взірцевім порядку.

По закінченню свята під памятником зібрані зачали співати „Не пора", та тут зачав урядувати присутній на святі делегат староства, забороняючи співати цю пісню. А коли присутні не послухали його заказу і співали дальше, візвав поліцію, яка зачала людей розганяти. І було би прийшло до нещастя, якби не присутні на святі посли Луцький і Палїів. Вони, щоб запобігти нещастю й проливові крови, отворили негайно справоздавче посольське віче, яке протяглось до год. 3 і пів попол. і в цей спосіб свято добігло в поважнім настрою до кінця.

Фестин випав рівнож величаво і стягнув богато людей.

Вечером кооперативний театр під дирекцією Осипа Стадника дав виставу опери „Катерина", попереджену відповідною промовою п. Дорошенківної.

Таким чином дня 5. серпня ц. р. Косівщина пережила один з найгарніших своїх днів і гідно вшанувала память Кобзаря України **Учасник.**

По широкому світі.

Югославянська скупштина ратифікувала польсько-югословянську консулярну конвенцію і торговельний договір з грецькою республикою. На внесення комісії посольської нетикальности скупштина позбавила посольських прав послів демократа Йовановича та радикала Пэповича у намовлюванні до атентату на Радіча й товаришів.

Є чутки, що по підписанні противоєнного пакту в Парижі Келльог поїде до Англії.

Провідника словацької народньої партії о. Глінку покликала папська курія до Риму. Глінка буде переговорювати мабуть у справі утворення окремого архиєпископства у Словаччині.

През. Злучених Держав Куліж виголосив на днях велику промову на академії Американської Ліги. Кулідж підчеркував пацифістичні змагання Злучених Держав. Між іншим висказав гадку, що колиб у 1914 році істнували нинішні противоєнні трактати і порозуміння держав у справі розброєння, то світової війни не булоб узагалі.

У звязку з процесом проти убийників Обрегона звернувся католицький епископат у Мексику до президента Каллеса з протестом проти погуджувань уряду, звернених на адресу католицького клиру.

Радянська балтійська фльота, покінчивши маневри, вертає до Кронштату.

Вибори в Австрії переложені з 10-го на 17-го листопада ц. р., тому, що 10-го листопада мають відбутися великі кінські перегони.

Сирійський парлямент замкнений на протяг 3 місяців за опозицію проти домагань франц. комісаря.

Міністерство залізничої комунікації в Англії зарядило знижку платень для залізничих урядників.

Умер визначний англійський дипльомат, довголітній англ. посол в Росії, льорд Спенсер Гамільтон.

Останні вісти.

СРСР І ПАКТ КЕЛЛЬОГА

З Москви повідомляють, що там відбулося надзвичайне засідання політ. Бюра, на якім по рефератах Чічеріна і Літвінова на тему міжнародньої ситуації постановлено приєднати прихильність Америки і осягнути у неї згоду на приступлення СРСР до пакту Келльога рівночасно з іншими великодержавами. Взяти на себе посередництво в тій справі мала одна з европ. держав.

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ НА УКРАЇНІ.

На терені В. України в останніх днях переведено нові арештування в звязку з викриттям організації, яка працювала на користь петлюрівської політичної еміграції. Арештовано коло 150 осіб, серед яких більшість творять військові. Найбільше арештів зроблено в Кременчуку, Гумані, Черкасах і Катеринославі.

ПОЛЬСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ ДОГОВІР.

В Вашингтоні підписано Келльогом три трактати, між ними трактат миру і приязні з Річпосполитою Польською. Зі сторони Польщі договір підписав посол в Вашингтоні Цехановський. Решта є договори з Австрією і Чехословаччиною.

ПОСТАНОВИ НАЦ. КИТАЙСЬКОГО ЗЇЗДУ В НАНКІНІ.

З Льондона доносять, що зїзд китайських націоналістів в Нанкіні закінчився. Найважнішою була постанова про скликання національних китайських Зборів на 1-го січня 1929 р. В тих зборах мають взяти участь також Манджурія, Монголія і Тибет.

МАДЯРСЬКО-ТУРЕЦЬКІ НАРАДИ.

Вчора турецький міністер заграм. справ Тевлік Рушді Бей відвідав през. ради міністрів гр. Бетлена і мін. загр. справ Валька і обговорив з ними рад актуальних політичних справ, що обходять Угорщину і Турцію. Турецький міністер був запрошений міністром Вальком і гр. Бетленом.

ПЕРСЬКИЙ ШАХ ВИРУШАЄ В ПОДОРОЖ.

Перський посол в Каїро доносить, що на зиму перський шах має намір відвідати Єгипет, звідки поїде до Европи.

ЧІЧЕРІН ДУЖЕ ХОРИЙ.

Франц. газ. „Матен" доносить з Москви, що стан здоровля Чічеріна значно погіршився. Як відомо Чічерін віддавна хорує на остру цукрицю.

Памятайте, що всякі жертви на нагробник на могилі Івана Франка треба посилати до Централбанку, Львів, Ринок ч. 10, І. пов. на щадничу книжечку ч. 79.10.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Як що-року.

Добігає до кінця пора року, яку господар називає жнивами, учень вакаціями, журналіст огірковим сезоном, а соломяний вдовець золотим віком. Знову зїдуться до Львова всі, що з таким легким серцем покидали його, виїджаючи на води по пригоди, в гори на розговори. Вернуть осмалені, загартовані, розрадувані й усміхнені. Привезуть із собою валізи, повні брудів та почнуть їх прати в дома і в місті.

Адже в кожній кліматичній, чи лічничій місцевости були жінки без чоловіків, чоловіки без жінок, наречені без наречених, шкільна молодь без батьків, а панночки без товаришок.

Зїдеться Львів і почнуться розмови:

— Пані! — скаже радникова Цибуківська — таке було віпсуття Боже! Професорова Козінусова весь час робила око до місцевого целебса.

— Що ви кажете! Бачите, а вона мені навіть про це не згадувала. Зате казала, що ви там трохи за багато по прогульках ходили... з якимсь абітурієнтом.

— Я з абітурієнтом?! Безлична брехня! По перше це був студент медицини, а по друге, знаменитий спортовець..

— Не сумніваюся.

Або в іншім товаристві:

— Забобонські повинні ліпше уважати на свою дочку. Ледви від землі відросла, а що то вже за розумчик. Знайшла собі якогось старого кавалера і весь час по горах волочилася. Я їй звернула раз увагу, а вона каже: „Прошу пані, він знаменито знає ботаніку, кожну квітку мені пояснює. Уважайте — кажу — щоб якої квітки передчасно не зірвав, а вона: „Тепер у горах стільки людей, що кожну квітку зірвуть, навіть таку, що вже давно перецвила". Смаркуля одна!

— А якжеж вам пані поводилося? Я чула, що інструктор ваших дітей був з вами також?!

— Був, але люди більше говорять, як фактично було. Симпатичний хлопець, очитаний і знаменитий спортовець...

Зїдеться до Львова вакаційна братія і привезе з собою цілі валізи зношеного біля і незваних новин.

Але й Львів не спочивав за вакаційний час. Зготував він для вакаційників цілу гору цікавих несподіванок від авантур соломяних вдівців до богатих подруж пролетарських письменників включно. Буде про що погуторити при шклянці чаю, буде на чім поострити притуплені язики.

Львів, як добра мати, подбав за своїх дітей і не хоче, щоб вони по вакаціях нудилися.

Та чи тільки Львів?

Ручу, що Яворів, Куликів чи інший Золочів те саме зробив і жде на поворот своїх мешканців з цілою купою цікавих вісток.

Загуде ціла Галичина, аж задрожать роги на головах мужів, аж похилиться з жалощів гречка, в яку вони скакали, вихваляючи вірність своїх жінок.

А потім усе верне до мирного, щасливого родинного життя, як це було тому рік, два, десять і як буде до кінця світа.

Галактіон Чіпка.

НОВИНКИ

— **Чому?** Громадська рада в Трудовачі пов. Золочів, вставила до гром. бюджету 300 зол. на будову дому читальні „Просвіти" в своїм селі. Але золочівське староство свергнуло з бюджету громади цю суму, не подаючи причини такого свого рішення. Чому так діється?

— **„Увязнення повстанця".** Під цим заголовком читаємо в польських газетах: На Волині арештувала поліція Карпюка Пріфа. Його посуджують у приналежности до повстанчої організації на Волині, що її відкрили в 1924 році. За ним шукали довший час і щойно тепер він попав у руки поліції.

— **Львівська хроніка.** 36-літня Анна Пібірубал повісилася на дверях свойого помешкання при вул. св. Терези 10. Причина — нервовий розстрій. — На Городецькій вулиці пробили якісь два підпиті легуни компанійона веселої забави. Міз... — Арештували Аднїа Штальбаґера, за те, що він куштував крадені річи і продавав їх. — На Карла Волдатика напали невідомі комізники і важко його поранили.

— **Втеча вязнів.** Втікло з арешту в Скольму 2. вязнів. Поліція шукає за ними.

— **Урожаї в Польщі.** Цьогорічні жнива в Польщі виказали найбільший урожай у воєвідствах: позванськім, поморськім, шлеськім, краківськім і волинськім. У згаданих воєвідствах урожай вище середнього, в інших воєвідствах — урожай середній. На загал жнива добрі. Ліпше випав урожай пшениці та ячменю, гірше — вівса й жита.

— **Катастрофи й нещастя.** Згорів шведський паровик „Анна-Вер" у льондонськім порті. Корабель пішов на дно. — Протягом останніх двох літ згинуло в Злучених Державах 48.000 людей під колесами авт. Число ранених статистика не подає. — На товаровому двірці в Празі згоріли магазини нафти. Багато жертв у людях. Мільйонові шкоди. — Зударились англійський та японський кораблі на північному морі. Кораблі ушкоджені, один моряк ранений. — Жертвами очайдушної сміливости впали два туристи в швайцарських Альпах. Вони рішили видобутися на стрімку скелю, т. зв. „Білий Зуб", біля села Церматті. Один з них наслідком перервання линви впав у пропасть і важко поранився, другий замерз у дорозі в село. — Щойно на днях переведи статистику жертв буревію, що шалів недавно на Фльориді: 40 убитих і біля 100 ранених. — В одній із фабрик в Будині впав 25-літній робітник Яків Мартусь в котел із розтопленим цинком. Важко попареного відвезли до шпиталю.

— **Різні вістки.** Провідник експедиції „Крассіна" є тої думки, що Амундсен ще живе і його дасться виратувати. До експедиції „Крассіна", який іде тепер в напрямі островів Шпіцбергу, належить також летун Чухновський. Він підійме розвідчий лет із Шпіцбергу. — Майже ціле населення Парижа втікло перед страшною спекою на провінцію. На деяких улицях всі доми позачинювані. — В Шікаго розпочнуть на днях будову величезного „плянетаріюм" (прилад, який представлятиме обороти небесних тіл). Будову, як і взагалі цілий проект фінансуватиме ам. мільйонер Макс Адлер. — Між Францією та Злуч. Державами завели нову систему почтової комунікації при участі кораблів і гидропланів. — Англійське міністерство здоровля переведо статистику смертности. В порівнанні з попередніми роками смертність в Англії значно менша. — На одному із футбалевих змагань в Празі мусіла інтервеніювати поліція тому, що поденервований ротар одної з дружин почав стріляти з револьвера до ворожого нападу. На щастя, потерпів лише мяч. Войовничого воротаря арештували. — У Варшаві переповнені кладовища. Міська рада не знає, де прийдеться ховати небіжчиків за рік два. — Якийсь таємничий осібняк розрізує ножем одяжі жінок у берлінській підземній залізниці. Поліція шукає за ним. — За 1926 рік занотували в Мадярщині 2.556 самовбивств. — Алєксандер Зубков, відомий із свого подружжя з німецькою княжною Вікторією Шавмбург, видав на днях свої спомини під заг.: „Моє життя і любов". — Радянський учений Зельгейм винайшов лікарський середник на морську недугу. Це є однопроцентовий розчин нітрогліцерини. — В Злучених Державах розписали конкурс на новий національний гимн. Теперішній національний гимн Злуч. Держав „Стар Спенґльд Бенер" (Осяяний зорями стяг) як словами, так і мельодією не відповідає своєму призначенню. Нагорода: 6.000 долярів. — В Осльо почався 14. ц. м. міжнародний конгрес істориків. — Почалася сесія конгресу Міжнародного Права у Варшаві. Черговий конгрес відбудеться в Ню Йорку або Мадриті. — Кухарі та кельнери ресторанових вагонів заповіли страйк. Вони домагаються більшої платні. — В Давос у Швайцарії вмер на днях відомий німецький поет і драматург Клябунд. Дійсне його прізвище: Альфред Геншке. На наших сценах виставляли довгий час його знаменитий твір „Крейдяне коло". — В німецьких доках побудували нового паровика-велетня „Бремен".

— **Міжнародні ораторські змагання в Америці.** В жовтні н. р. відбудеться з ініціятиви уряду Злучених Держав міжнародній турнір у красномовстві. Ораторським змаганням проводитиме президент Злучених Держав. До змагань запросив амер. уряд усі держави. Кожна з них вишле на змагання найкращого промовця зпоміж своїх гимназійних абсольвентів. Кожний з учасників змагань буде обовязаний виголосити 10-мінутову промову перед комісією знавців і численною авдиторією. Побідник буде оголошений ораторським мистцем світа. Учасники тих характеристичних змагань, що мають стати ся до певної міри відновленням старинного культу реторики й діялектики, будуть промовляти у своїй рідній мові. Метою змагань — видобути на верх молоді ораторські таланти. По всіх запрошених до змагань державах відбувають я тепер краєві турніри. Між ін. відбувся такий турнір у Німеччині. До турніру зголосилося 145 учасників. Кожний з них промовляв перед численною публикою на тему єдности, права та свободи в німецькій конституції. Побідником вийшов 18-літній гімназ. абсольвент Гайнц Барт. Він і буде заступати Німеччину на міжнародніх змаганнях у Вашингтоні.

— **Гувер і Сміт.** Серед американського народу імя Гувера щораз більше стає кличем „сухих", а імя Сміта кличем „мокрих". Так самочинно вийшло, що Сміт своєю заявою проти закону Волстеда став кандидатом мокрих. Гувер, як відомо, виголосив свою першу програмову промову в Леленд Стенфорд університеті в Каліфорнії дня 11-го серпня. В тій промові, він заявився за збереженням і поширюванням прогібіційних постанов, так, як це ухвалено на републиканській конвенції в Кензас Сіті. Це становище Гувера припало до вподоби особливо всім жіночим організаціям, які з цього приводу зачали вже агітувати Гувером. Знову Сміт заявляє, що він буде твердо стояти при своїй першій заяві, яку переслав демократичній конвенції в Гюстон в Тексасі, себто, що він буде обстоювати зміну Волстедового закону в тому напрямі, щоби уможливити виріб і продажу легкого вина і пива. Він каже, що ці свої домагання повторить і у своїй першій програмовій промові, яку виголосить дня 22. ц. м. в Олбені. Н. Я.

Кіна.

„Апольо": „Китайський папуга".

„Байка": „Дівчина з китайської дільниці" і „Печера Смерти".

„Лев": „Княвь Селіман".

„Палас": „Тільки для одної жінки".

„Фатаморгана": „Пат і Паташон як посильники".

Зі спортового життя.

ОЛІМПІЯДА В АМСТЕРДАМІ.

Десятизмаг: 1) Ірела, Фінляндія — 8053 пункти, 2) Ярузнен, Фінл. — 7931.5 п., 3) Догерті, Злуч. Д. — 7706.65 п., 4) Стеварт, Злуч. Д. — 7624.135 п., 5) Черчіль, Злуч. Держ. — 7417.115, 6) Янусон, Швеція — 7286.285 п. Польський змагун Цейзік опинився на 20 місці.

Плавання: 1500 м., довільний стиль: 1) Арне Борг, Швеція — 19:5.8, світовий рекорд, 2) Чарльтон, Австралія — 20:02.6, 3) Креб, Злуч. Д. — 20:28.6.

200 м., довільний стиль: 1) Тсурута, Японія 2:48.8, світовий рекорд, 2) Радемахер, Німечч. — 2:56, 3) Ільдефонсо, Філіпіни — 2:56.4.

400 м., довільний стиль, пані: 1) Норелюс, Злуч. Д. — 5:42.8, світовий рекорд, 2) Бравн, Голянд. — 5:57, 3) Мак Кім, Зл. Д. — 6:00.2, 4) Стеварт, Англія 6:07, 5) Ван дер Гес, Пол. Афр. — 6:07.2, 6) Таннер, Англія — 6:11.6.

Змагання у водному мячі (ватер польо):
Голяндія—Швайцарія 11:1.
Бельгія—Ірляндія 11:0.
Мальта—Люксембург 3:1.
Німеччина—Бельгія 5:3.
Франція—Мальта 16:0.
Мадярщина—Аргентина 14:0.
Англія—Чехословаччина 4:2.
Франція—Еспанія 4:0.
Німеччина—Мадярщина 5:2.
Бельгія—Голяндія 4:2.
Перше місце здобуває Німеччина, 2) Мадярщина, 3) Бельгія, 4) Голяндія.

Шерм: Кінцевий вислід дружинових стріч на шаблі представляється так: 1) Мадярщина, 2) Італія, 3) Польща, 4) Німеччина.

Вислід у стрічі на фльорети: Перше місце здобуває Італія, 2) Франція, 3) Аргентина, 4) Бельгія.

Новочасний пятизмаг: 1) Тефельд, Швеція — 47 пунктів, 2) Ліндман, Швеція — мистець париської Олімпіяди — 50 п., 3) Кагль, Німечч. — 52 п., 4) Берг, Швец. — 56 п., 5) Гакс, Німечч. — 59 п., 6) Торквенд, Англ. — 65 п. Польські змагуни заняли місця: 12) Малишко, 26) Шелестовський, 34) Копровський.

Тяжка атлетика: Мистці: Вага когутика: 1) Льойнт, Німеччина, 2) Мавдр, Чехословаччина, 3) Гоцці, Італія. Вага перцева: 1) Валі, Естонія, 2) Мальмберг, Швеція, 3) Квалія, Італія. Вага легка: 1) Керештес, Мад., 2) Шперлінг, Німеч., 3) Вестерлюнд, Фінляндія, 6) Блажица, Польща. Вага середня: 1) Коккінен, Фінл., 2) Папп, Італія, 3) Куусік, Естонія. Вага півтяжка: 1) Мустафа, Єгипет, 2) Рігер, Нім., 3) Пеллінен. Вага тяжка: 1) Свенсон, Швеція, 2) Мільстрем, Фінл., 3) Гегрінг, Німеч. — Поодинокі народи поділилися пунктами: 1) Німеччина — 8 п., 2) Фінляндія — 7, 3) Швеція — 5, 4) Мадярщина — 5, 5) Естонія — 4, 6) Єгипет — 3, 7) Італія — 2, 8) Чехословаччина — 2, 9) Польща — 1 пункт.

Біг наколесників тандеми: 1) Голяндія — 11.8 сек., 2) Англія, 3) Німеччина, 4) Італія.

1 км. на час: 1) Гансен, Данія — 1:14.4, 2) Бол, Голяндія — 1:15.2, 3) Грей, Австралія, 4) Дакн, Франц., 5) Айнсідель, Німеччина, 6) Лянге, Польща, 7) Карріджe, Англія.

Чвірки: 1) Італія — 5:6.2 м., 2) Голяндія, 3) Англія 5:2.8 (побила рекорд світа, осягаючи 5:1.2 в передбігах), 4) Франція.

Шаховий турнір. Остаточний вислід турнію індивідуально: 1) Еуве, Голяндія — 12 пунктів, 2) Пшепюрка, Польща — 11 п., 3) Маттісон, Латвія — 10 п., 4) Гольмай, Еспанія — 9 і пів п., 5) Трейбаль, Чехословаччина — 9 і пів п., 6) Вітакер, Зл. Д. — 9 і пів п., 7) Карльс, Німеч. — 9 п., 8) Беккер, Австрія — 7 п., 9) 10) і 11) Черон, Нільсон і Роселлі по 6 п., 12) 13) і 14) Арайса, Чепурнов і Штайнер по 5 і пів п., 15) Тиролер — 5 п., 16) Геннебергер — 3 пункти.

Дружинново: 1) Мадярщина — 44 пункти, 2) Злуч. Держави — 39 і пів п., 3) Польща — 37 п., 4) Австрія — 36 і пів п., 5), 6) і 7) Данія, Швайцарія і Чехословаччина по 34 п.

Регати, чвірки: 1) Італія, 2) Швайцарія, 3) Польща, 4) Німеччина, 5) Бельгія.

Регати, вісімки: 1) Злучені Держави, 2) Англія, 3) Канада, 4) Італія, 5) Німеччина, 6) Польща.

Мистецтва Ліги.

Чорні — Шлеськ 2:1 (2:0).
Л. К. С. — Висла 2:1 (2:0).
Польонія — Гасмонея 5:0 (2:0).

Що буде з віденською „Гакоаг"?

Віденський жидівський клюб „Гакоаг", що злетів цього року до II. кляси, гратиме в мистецтвах II. кляси як професіональний клюб. Для придбання йому як найкращих грачів віденські жиди зібрали більшу грошеву суму — в тій надії, що за рік „Гакоаг" верне знову до I-ої кляси.

ОПОВІСТКИ.

В прив. учит. жіноч. Семінарії С. С. Василіянок в Дрогобичі є до обняття від дня 1. вересня ц. р. посада вчителя наук педагогічних. Кваліфіковані сили зводять зголоситись негайно (письменно або устно) до Дирекції Заведення. Платня після умови. — Управа Семінарії. 253 2—3

Сирота по священнику, був. послі до австр. парляменту, що помер в Закомарові, жиє самітно, а з плачу не бачить добре, а з част го голоду терпить заворoти голови. Мешкає на Богданівці на III-ому поверсі, ніколи в зимі не опалює, бо не має за що купити опалу. Сирітської платні має 15 зол. місячно. За мешкання винна вже 400 зол., господар упоминається за чинш, а навіть грозить викиненням через поліцію. До війни мала вона такий спосіб життя, але воєнна хуртовина в 1918 році позбавила її всего. Просить милосердних людей жертвувати їй якусь квоту або в натурі, бо голодова хиба смерть грозить тій нещасній і фізично немічній людині. Кождий дар приймає з вдячністю і просить слати його почтою на адресу: Неоніля Танячкевич, Львів 15, Богданівка ч. 1. а. 1—1

Заходом „Комітету допомоги вдовам і сиротам по священиках" в Калуші відбудеться дня 19. серпня ц. р. в великій салі Народного Дому концерт при співучасти співачки Вп. П. Приймової та оперового співака Вп. П. д-ра Тисяка. 260 1—1

Вписи до середньої заводово-промислової школи (дівочої), відбуваються дальше в заряді С. С. Василіянок у Львові, вул. Длугоша ч. 17. Початок науки дня 6. вересня 1928 р. 264 1—3

Пози р. шахісти! У Львові основано перше статутове товариство українських шахістів „Шаховий Коник". Проситься всіх українців-шахістів зголошуватися в члени у п. К. Мулькевича, вул. Кенчинського ч. 10/II (Письменно подати свою адресу). Перші загальні збори „Шахового Коника" відбудуться з початком вересня, а дня 15. вересня зачнеться кляcифікаційний турнір. — За Тимчасовий Комітет: С. Попель, К. Мулькевич.

Порядок богослужень на празник Преображення св. Спаса 1928 р. в храмі св. Спаса у Львові. В суботу, дня 18. серпня, в Навечеріє Празника: о год. 6 вечером: Велика Вечірня з Литією і проповідю, по Вечірни: Акафіст. Сповідь вірних від 4. год. по под. — Місцевих вірних проситься приступати до св. Сповіди в суботу вечером. — В неділю, дня 19. серпня в день Празника: о 5. год. рано: читана Служба Божа. — Початок сповіди, о 6. год. рано: читана Служба Божа і Утреня, о год. 7:30 рано: співана Служба Божа, о год. 9. рано: читана Служба Божа, згладно Акафіст, о год. 10. рано: Торжественна Соборна св. Літургія з проповідю, о год. 12. в полудне: остання читана Служба Божа. По годині 12: Водосвяттє і свячення овочів — при погоді на дворі в церковній загороді, о год. 4. по под.: Вечірня, обхід і благословення Найсв. Тайнами на закінчення Празника. — Заввага: Храмовий празник у св. Спаса наділений св. Апост. Престолом, повним відпустом для тих вірних, що в той день приймуть св. Тайни Покаяння і Евхаристії та помоляться в намірению св. Церкви. — В понеділок дня 20. серпня о г. 7. рано: Заупокійна Служба Божа з панахидою за всіх померших парохіян. — Управа храма св. Спаса у Львові. 1—1

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.